

Sylabus

**Kurs B, 2 k, bakalářsky cyklu,
JS 2007**

**ETB61: Česká a slovenská lidová balada v kulturně - historickém kontextu
Anna Veliká**

Kontakt: sfinx@gmx.net

Konzultační hodiny: středa 9:00 – 11:30

Místo a čas konání: středa 18:30 – 19:55, knihovna Ústavu evropské etnologie

Zahájení: 22. 2. 2007

Zakončení: 16. 5. 2007

Popis předmětu:

Kurz bude věnován kulturně - historickým vztahům lidové slovesnosti v prostředí českém, slovenském a rakouském. Bude zaměřen na souvislosti mezi bádáním lidové slovesnosti v Rakousku a na česko - slovenském území v době romantismu. Dále v kurzu navážeme na žánr lidové balady odrážející feudální prostředí, jehož vliv budeme demonstrovat na konkrétních ukázkách.

Kurz má také presentovat literárně - vědecký přístup v oboru etnologie.

Úkoly:

- a.) Každý student presentuje vlastní analýzu 3 balad v rozsahu cca 15 až 20 min., poukázat na tematiku balady (která vystupuje do popředí), poukázat na motivy balady, pomocí kterých je zobrazený feudální pán (v souvislosti s čím feudální pán v dané baladě, popř. variantu, vystupuje, atd., informuje mne přes e-mail nejpozději jeden den před presentací o svých baladách (abych mohla texty kopírovat pro všechny účastníky kurzu), účast v diskusi
- b.) esej v rozsahu cca 2 - 3 stránek (Times New Roman) s bibliografií, termín odevzdání do 18.5.2008
- c.) zpětná vazba (max. na 1 stránku, anonymně)

Témata:

1. *Lidová balada jako národnostní žánr u romantiků*
2. *Paralely a difference české, slovenské a německé lidové balady*
3. *Epická stránka balady*
4. *Rozdělení a pojetí lidové balady v lidové slovesnosti*
5. *Umělá balada versus lidová balada*
6. *K migraci lidové balady*
7. *Funkce a interpretace lidové balady*
8. *Lidová balada v současné lidové slovesnosti*
9. *Turecká tematika v lidových baladách*
10. *Postavení balady a lidové písně v lidové slovesnosti*

Doporučená literatura:

Sbírky:

- Bartoš, František:** *Národní písně moravské. Kniha první. Písně baladické.* Praha: 1995.
- Burlasová, Soňa:** *Slovenské ľudové balady.* Bratislava: 2002.
- Burlasová, Soňa:** *V širom poli rokyta I. Slovenské ľudové balady, romance a novelistické piesne.* Bratislava: 1982.
- Burlasová, Soňa:** *Ľudové balady na Horehroní.* Bratislava: 1969.
- Horák, Jiří:** *Slovenské ľudové balady.* Bratislava: 1958.
- Medvecký, K. A.:** *Sto slovenských ballád.* Bratislava: 1923.
- Sirovátka, Oldřich:** *Lidové balady na Slovácku.* Uherské hradiště: 1965.
- Sušil, František:** *Moravské národní písně. S nápěvy do textu vřaděnými.* Praha: 1951.
- Šrámková, Marta – Sirovátka, Oldřich:** *České lidové balady.* Praha: 1983.
- Zilynskyj, Orest:** *Slovenská ľudová balada v interetnickom kontexte.* Bratislava: 1978.

Literatura:

- Bausinger, Hermann:** *Formen der „Volks poesie“.* Grundlagen der Germanistik. Berlin: 1968, 9- 37.
- Bausinger, Herrmann:** *Vorliterarische Formen.* In: Das Fischer Lexikon. Literatur. Band 3. Frankfurt am Main: 1996, s. 1979 – 1998.
- Beitl Richard – Beitl Klaus (ed.):** Wörterbuch der deutschen Volkskunde
- Bentzien, Ulrich:** *Deutsche Volksdichtung. Eine Einführung.* Leipzig: 1979.
- Burlasová, Soňa:** *Ľudová balada a jej vzťah k príbuzným epickým piesňam.* Slovenský národopis 32/1. Bratislava: 1984, s. 39 – 48.
- Burlasová, Soňa:** *Slovenské ľudové balady.* Bratislava: 2002, s. 9- 23.
- Burlasová, Soňa:** *Vojenské a regrútske piesne.* Bratislava : 1991, s. 9 – 77.
- Horák, Jiří:** *Národopis československý.* In: Československá vlastivěda. Díl II. Člověk. Praha: 1933, s. 305 – 472.
- Horák, Jiří:** *Naše lidová píseň.* Praha: 1946.
- Horák, Jiří:** *Slovenské ľudové balady.* Bratislava: 1958, s. 7 – 33.
- Horálek, Karel – Horálková, Zdenka:** *K dějinám našich lidových balad.* Slezský sborník 54. Opava: 1956, s. 211 – 251.
- Hvišč, Jozef:** *Trojrozmernosť balady.* Slovenský národopis 32/1. Bratislava: 1984, s.51 – 55.
- Jančář, Jozef s kol.:** *Lidová kultura na Moravě.* Ve Strážnici: 2000.
- Kraus, Cyril:** *Slovenská ľudová balada v 19. storočí.* Slovenský národopis 32/1. Bratislava: 1984, s. 103 – 110.
- Leščák, Milan – Sirovátka, Oldřich:** *Folklor a folkloristika. (O ľudovej slovesnosti).* Bratislava : 1982.
- Lutnerová, Gabriela:** *Slovenské piesne a ich tematika.* Slovenský národopis 32/1. Bratislava: 1984, s. 73 – 78.
- Medvecký, K. A.:** *Sto slovenských ľudových ballád.* Bratislava: 1923, s. 3 – 10.
- Nejedlá, Jaromíra:** *Balada v proměně doby.* Praha: 1989, s. 19- 84.
- Popovič, Anton:** *Interpretácia ľudovej balady.* Slovenský národopis 32/1. Bratislava: 1984, s. 57 – 61.
- Sirovátka, Oldřich:** *Srovnávací Studie o české lidové slovesnosti.* Brno: 1996.
- Sirovátka, Oldřich:** *Folkloristické studie.* Brno: 2002.
- Sirovátka, Oldřich:** *Lidové balady na Slovácku.* Uherské Hradiště: 1965, s. 7 – 32.
- Šrámková, Marta – Sirovátka, Oldřich:** *České lidové balady.* Praha: 1983, s. 223 – 248.
- Švehlár, Svetozár:** *K životu žánru balady v súčasnosti.* (Na príklade slovenských ľudových balád vo Vojvodine). Slovenský národopis 32/1. Bratislava: 1984, s. 145 – 153.
- Tibensý, Ján:** *Počiatky slavistickej vedy na Slovensku.* Československé přednášky pro VII. mezinárodní sjezd slavistů ve Varšavě. Literatura - folklor- historie. Praha: 1973, s.417 – 425.
- Vlašín, Štěpán (ed.):** *Slovník literární teorie.* Praha: 1984, s. 40.
- Zilynskyj, Orest:** *Slovenská ľudová balada v interetnickom kontexte.* Bratislava: 1978, s. 9 – 89.
- Zilynskyj, Orest:** *Lidové balady v oblasti západných Karpat. interetnická skupina.* Praha: 1978.